

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A Viitorul szenzációs leleplezése Vaida-Voevod és Lupu londoni utjáról

Kik küldték Romániának 1919-ben a Főtanács ultimátumát

A Viitorul mai száma a következő nem mindennapi leleplezéseket közli:

— Nemrégiben a kamara megszavazta az állami vállalatok üzemeléséről szóló törvényjavaslatot. Az ellenzéki pártok — mivel nem tudták meggyőztetni a parlamenti többség akaratainak érvényesülését és mivel látták, hogy a javaslat feltétlenül törvényerőre emelkedik, — elhatározták, hogy a külföldhöz fordulnak panaszukkal. Ezt a határozatukat a legközelebbi napokban meg is valósítják. A nemzeti párt részéről Filipescu Gergely Párisba megy, Vaida-Voevod Sándor Londonba, Lupu dr pedig a parasztpárt részéről mindkét fővárosba. Lupu pénteken este, nagyszámú kísérettel utnak is indul.

Ezeknek az utazgatásoknak az a célja, hogy a külföldi kormányok informálva legyenek, hogy Romániában van egy kabinet, amelyet az ellenzék nem ismer el törvényesnek. Azt is meg akarják mondani Vajdáék Londonban és Párisban, hogy azokat a törvényeket, amelyeket ennek a kormánynak az uralma alatt készítettek, a jövőben egy román kormány sem ismeri el. Mi több: Filipescu, Vajda-Voevod és Lupu igyekezni fognak rávenni a külföldi nagytőkéseket, hogy ne vegyenek részt azoknak a társulatoknak munkájában, amelyek az állami vállalatok üzemeléséről szóló törvény alapján létesülnek Romániában.

— A denúciálás — írja aztán a kormány hívhivatalos lapja — amit a két nagy ellenzéki párt ilyen módon elkövetni készül, a kormány, a parlament, sőt a Korona, tehát az alkotmányos élet ellen, nem elszigetelt jelenség. Ugyanezek a politikusok a múltban követtek már el ilyen tetteket. Az alkotmány megszegése alkalmával kinyomattak egy francia brosiúrt, amelyben terjedősen és fényképekkel illusztrálva írták le, hogyan terrorizálta a kormány az ellenzéket és az ország népét, hogy alkotmánytervezetét megszavaztassa. Ezt a szerencsétlen gesztust az ellenzék akkoriban azonnal indokolta, hogy a kormány, amely az alkotmányt készítette, államcsíny folytán került hatalomra, a parlamentet pedig választói urnák megsértésével hozta össze a kormány.

— De nem volt izolált jelenség ez az alkotmány megszegés, mutatott rá a szerző sem. 1919-ben, amikor arról volt szó, hogy az akkori kormány aláírja-e, vagy sem, a saintgermaini békeszerződést, akadtak Bukarestben olyan politikusok, akik Párisba sietve, audienciát kértek a főtanács elnökénél, hogy a Főtanács előtt bizonyítsák, hogy az ellenállási politika, amelyet Brătianu akkori miniszterelnök a Főtanácsnál szemben folytatott,

— nem az országé, hanem a liberális párté. Beleszuggerték Clemenceauba, a Főtanács akkori elnökébe egy ultimátum eszméjét és ezt az ultimátumot el is küldték Romániának. Könnyen be lehet bizonyítani, hogy egyes román politikusoknak volt közük ehhez az ultimátumhoz. Ugyanis: a Főtanács által megszerkesztett ultimátum szövegét Filipescu Gergely lemásolta és magával hozta Bukarestbe. Az alatt pedig, míg Filipescu Párisból hazafelé utazott, a Főtanács egyet és mást változtatott a szövegen. E véletlen folytán a Filipescu által Pá-

risból hozott és az Adeverul-ban és Dimineata-ban leközölt ultimátum csak részletekben egyezett meg a kormányhoz érkezett ultimátum szövegével.

— Mint látható, — folytatja a Viitorul — egyes politikusainknak régi szokása, hogy a külföldnek panaszkodik olyan kérdésekben, amelyek arra nem tartoznak, vagy amelyek a legnagyobb mértékben érintik azt az államot, amelyben a politikusok is élnek. Vajda ur, aki Londonba megy panaszkodni a bukaresti kormány ellen — mindezt régi politikai nevelésének megfelelően teszi, amelyben

a felszabadítás előtt része volt. Lupu dr viszont, azonkívül, hogy az üzemelési törvény ellen akar harcolni — Macdonald elé szándékozik terjeszteni egy munkáspárt programját, amelyet Romániában akar megalapítani. Sem Vajda, sem Lupu lépését komolyan venni nem lehet. A párisi és londoni kormány, az ottani politikai és pénzügyi körök sokkal komolyabbak, azok az emberek pedig, akik eléjük járulnak, sokkal kevésbé komolyak, sem hogy meg tudják érteni egy mást ebben a kérdésben.

Ez azonban nem azt jelenti — végzi elmélkedését a Viitorul — hogy a román közvéleménynek nem a legnagyobb szigorúsággal kellene elítélnie az ilyen akciókat.

Macdonald és Rakovszky beszéde az angol-orosz tárgyalások megnyitásán

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelenti a Wolff-ügynökség: Az angol-orosz konferencia megnyitó ülésén Macdonald angol miniszterelnök még a következőket mondotta:

— Azokat a célokat, amelyekre törekszünk, csak akkor érhetjük el, ha mindkét részről megvan a teljes megértés egymás iránt és ha magunk mellett tudjuk a két ország mértékadó közvéleményének többségét. Ha ez alkalommal nem tudunk meg egyezésre jutni, nem hiszem, hogy abban a helyzetben leszünk, hogy a brit kormány hajlandóságát megismétlje. A megállapodásoknak nemcsak ügyes üzletkötéseknek kell lenniük, hanem meg kell bennük lenni a megértés szándékának is. Az okozott károkat jóvá kell tenni.

— Az értekezlet esetleges csődjének következményei sokkal komolyabbak mindkét fél számára, semhogy közönyösen lehetne a lehetőségnek szemébe nézni. Anglia megtette az első nagy lépést, remélhetőleg együttesen megteszik a második lépést és ezzel igazolják sok millió ember reményét.

Rakovszky orosz delegátus kijelentette, hogy minden lehetőséget meg fog tenni, hogy a gazdasági differenciákat elintézzék. A brit kormány számíthat az orosz delegáció jóakarataira politikai kérdésekben. Az orosz delegáció a megbeszéléseket elsőrendű történelmi eseménynek tartja.

A leszerelés kérdése rendkívül fontos és a tanácskormány kész

arra, hogy a leszerelés céljából a többi államokkal is együttműködve további döntő lépéseket tegyen. A Népszövetséggel szemben a tanácskormánynak nem az a véleménye, mint Angliának, azonban kész csatlakozni olyan nemzetközi tervhez, amelybe valamennyi kormány belép a teljes egyenjogúság alapján.

Az orosz delegáció javasolja,

hogy először azokat a politikai és gazdasági kérdéseket vegyék elő, amelyek a két országot egyformán érdeklik, hogy a legrövidebb időn belül érjenek el eredményeket.

Rakovszky beszédét azzal fejezi be, hogy meggyőződése szerint az állandó béke feltétele a versaillesi békeszerződés revíziója.

A görög köztársaság első elnöke

Ostromállapot egész Görögországban

Athénből jelentik a Rador-nak: Egész Görögországban proklamálták az ostromállapotot. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint öt évig minden sajtótámadást eltűnt a köztársasági államforma ellen.

Az új köztársaság ideiglenes elnökévé az eddigi regensz Kon-duratio tengernagyot választották meg.

Athénből jelentik: A népszavazás végleges eredménye a következő:

Leadtak 930 ezer szavazatot, ebből 630 ezret a köztársaságra. Tráciában és az Égei-tenger szigetein a lakosság kilencvenöt százaléka szavazott a köztársaságra. Jólértesült körök véleménye szerint Zaimist fogják köztársasági elnökké megválasztani.

Bankóhamisításra csábította egy diák a tanárát

Megdöbbentő részletek a jassii pénzhamisítási-pör főtárgyalásáról

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Jassiban tegnap kezdte meg a törvényszék büntető tanácsa a tárgyalását annak a bankóhamisítási bűnpernek, amelyben — mint emlékeztetés — Murgeanu gazdag földbirtokos, fia: Valer továbbá Popovici

nevű liceumi tanár és Christescu nevelő diák a vádlottak. Az öreg Murgeanu tagadta hogy része lett volna a bankóhamisításban és minden bajért a feleséget fiára hárította. A többi vádlott beismerte véttségét.

Igen érdekes Popovici tanár szerepe. Szégyenkezés nélkül bevall mindent. Óriási kémiai tudását diplomák és bankók hamisítására használta fel. De még érdekesebb védekezése: azt mondja, hogy a fiatal Murgeanu — aki különben tanítványa volt — mágikus befolyása alatt állott. Ez a diák kényszerítette őt mindenre. A pénzt, amit gyártottak, az utolsó lejig elköltötték nőkre. Közben valami technikai akadály folytán nem tudtak újabb bankókat gyártani és mivel pénzüik nem volt, a fiatal Murgeanu egy jasi gabonakereskedőt, üzletkötés ürügye alatt kihívott Jasi közelében levő birtokukra, hogy megölje és kifossa. Ismeretlen okokból azonban a gabonakereskedő nem ment ki a birtokra. Ekkor a fiatal Murgeanu egy másik gazdag jasi polgárt akart megölni és kirabolni, de mielőtt ezt a sötét tervét végrehajthatta volna, letartóztatták.

A tárgyalás tart.

Dorian filmszínház

Szerda, csütörtök

Henry Bataille

szindarabja

A bolygó szűz

6 nagy felvonásban

A főszerepben a szépséges
Mária Jacobini

Hirek

* A szemetes kocsi épp az orrom előtt fordult ki a Rimanóczy palota kapuján, amikor ma délelőtt a törvényszék felé siettem. A piszkos gebe, majdnem elütött. Ha hirtelen meg nem álltam volna, állon boxol a fejével, amelyet paripás büszkeséggel kapott fel, ahogy az utcára ért. Megálltam. Ha tovább megyek, most a morgueban sirnak fölöttem a rokonok, mint aki áldozatul esett egy szemetes kocsi elé fogott ló híuságának. De mondom, megálltam s a pillanat sok volt ahhoz, hogy tisztában legyek a dolog jelentőségével. Megmenekültem. A számomra ettől a perctől fogva új élet kezdődött. Tessék elképzelni, ha a ló feje beléütődik az államba, egész biztosan úgy hátralendül a fejem, hogy eltörök a csigolyám. Ezen nem kell nevetni, halálos veszedelemben forogtam. A szennyes ember, aki a bakon ült, szívből röhögött s nagy buzgalommal suhogtatta a mén füle mel-

lett azt a bórdaabot, amely oszlopszerepet játszik mindakettőjük életében egy fadarab végén. Elképzeltem, hogy a halál angyala szelíd, elégedett mosollyal áll a flaszteren nyugvó fejemenél, majd csoportosulás keletkezik körülöttem aztán elvisznek valahová. S mert a törvényszéken sürgős dolgom volt, a szemetes taliga pedig már ott dőcögött a köves utca közepén, folytattam utamat és az új életemre vonatkozó gondolatot. Már-már visszafordultam, hogy kereskedőnek menjek, de ekkor ismét történt valami, ami megállásra kényszerített. A szemem tele lett könnyel, portenger vett körül s szép új fekete ruhám alaposan bepiszkolódott. Tavasz szél lengedezett a levegőben s a szemetes kocsinak nem volt teteje. S a szemet illata, büze, gőze, pora, piszka, szennye, fertője vígan ugrándozott az aranyos verőfényben. (Marton István.)

* Budapestre gyorsvonat II. osztály 305 lei a menetjegyirodában. Vízumok ingyen megszerzése.

Gyönyörű Grenadinok, Marocain-selymek, Delain és Zefírek Czillér Aruházban.

COVERCOATS, BUNBERRY?

* „A bolygó szűz” — Dorian filmszínház. Még szerdán és csütörtökön látható a Dorian-filmszínházban Henry Bataille világ-hírű regénye filmen: „A bolygó szűz.” A csodaszép Mária Jacobini alakítja a 6 nagy felvonásból álló érdekes és eseményes film főszerepét. — Már most tudjuk, hogy aki megnézi a Dorian-filmszínház legközelebbi műsorát, az „Amikor a fények kialudnak” című japán drámát, résztvesz a nagy Husvétii sorsolásban.

POUPLINE, TAFFET, VOILE...?

Legszebb nap- és esőernyők Czillérnél.

* Salon zenekari művek, vonósnégyesek, Sonáták, Etűdök, minden hangszerre a Hegedűs hírlapiroda zenemű osztályában.

Szőnyeg, függöny, hencsertakarók és ágygarbitura újonságok Czillér Aruházban.

...Costüm-ruházok, mosóruk legnagyobb választékban LEITNER MARTONNAI.

Nagy cipőkiállítás!

GONDA TESTVÉREK

cipőnagyáruházában Bul. Reg. Ferdinand No. 5
Kérjük világvárosi kirakataink megtekintését.

Üveg
PorcellánOlcsó husvétii vásár
Weisz és László-nál
Sas-passageZománcozott
edények
Képkerekezés

* Kegyelet a Sas alatt.

* Apolló mozgó. Az Apolló moziban ma megy utoljára a nagy sikert aratott „Tiszti becsület”, Svenska-film. Ezt megelőzi egy végtelen kedves, humoros Hallroomboy vigjáték, „Jerrie, mint fogorvos.”

Vászon,asztalnemű, fehérnemű, harisnyák, keztyűk legjobb minőségben Czillér Imrénél

* Elegáns uri ruhákat készít Szalay uriszabó, Str. Episcopul, Cserogariu 9.

* Igyunk kizárólag Dréher-Haggenmacher sört! Mindenütt kapható már!

* Április 6—21. Barát képkiallitása Kornveisz képkerekezőnél.

Legjobb keztyűk és zoknik Czillér Imrénél

* BORTNI KALAP 200 lei, női kalapujodnságaink megérkeztek „RITA” szalon Strada Alexandri (Teleki-utca) 24.

Manicűr

Hajmosás

Ondulatio

Modern hajfestés

Művészi hajmunkák

Hygienikus kiszolgálás

Husvétii sorsolás.

Mindenki, aki megnézi a DORIAN-filmszínház legközelebbi műsorát, az

Amikor a fények kialudnak

című japán drámát, részt vesz a husvétii sorsolásban.

Minden jegyhez mellékelve lesz egy sorsjegy.

Kisorsolásra kerül egy nagy piros tojás finom cukorkákkal megtöltve

CONVOCARE

la adunarea generala a Turna-toriei de Fier si Fabricii de Masini S. A. din Oradea-Mare, care va avea loc in Oradea-Mare la 26. Aprilie 1924 la ora 5. p. m. in localulu Firmei Piata Josia No. 1 cu urmatorul:

Ordine de zi

1. Raportul Consiliului de Administratie si a Cenzorilor despre ghestiunea anului 1923 si hotararea relativ la distribuirea profitului net; desrarcarea Consiliului de Administratie si a Comitetului de Cenzori.
 2. Alegerea membrilor noi in Consiliul de Administratie.
 3. Alegerea membrilor noi in Comitetul de Cenzorii.
 4. Propuneri eventuale.
- Oradea-Mare, la 15. Aprilie 1924.

Directiunea.

Közgyűlési meghívó

A „Nagyváradai Vasöntőde és Gépgyár r. t.”

évi rendes közgyűlést

Nagyváradon a r. t. saját üzleti helyiségében 1924. évi április hó 26. napján d. u. 5 órakor tartja meg, melyre a részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentésének előterjesztése, az 1923. évi mérleg és zárszámadások bemutatása ezeknek megvizsgálása és jóváhagyása, továbbá az 1923. évi nyereség felosztása és a felmentvény megadása feletti határozat hozatala.
2. Új igazgatósági tagok választása.
3. A felügyelőbizottság tagjainak megválasztása.
4. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 15. §.

Minden részvényes, aki a közgyűlésen személyesen, vagy helyettese által megjelenni kíván, tartozik a közgyűlés napját megelőzően három nappal részvényeit a még le nem járt részvényekkel együtt, vagy ha a részvényei valamely pénzintézetnél vannak letéve, az erről szóló letétjegyet a részvénytársaság pénztáránál Nagyváradon letétebe helyezni.

Az 1923. évi zárszámadások irodahelyiségünkben t. részvényeseinknek betekintésre rendelkezésre állanak.

Egyik meséli a másiknak

hogy milyen olcsón lehet vásárolni jó és ütőm cipőket a

Selejtes cipőáruházban
Sia. Teatrului (Színház-utca) 4. szám, 242

Nagyváradon folytatják a magyar román tárgyalásokat

bukaresti tárgyalások egyik román delegátusa nyilatkozik az Estilapnak

bukaresti román—magyar tárgyalások néhány nappal ezelőtt véget értek. A megállapodásról szóló jegyzőkönyvek kerültek a bukaresti minisztertanács elé, s az approbálás megtörtént. Magyarországon maga Bethlen István miniszterelnök számolt be a tárgyalás eredményeiről, s nyilvánvalóan nincs is már hátra a formalitás, minthogy a két ország népképviselői ratifikálják a kölcsönös megállapodásokat.

kettőjük pompás szakértelme és a kölcsönös érdekek felismerésében való tisztánlátása eredményezte a megállapodásnak azt a kedvező lehetőségét, amely elhárítja Magyarországot felől az árvízveszedelmeknek azt a szörnyű kirobbanását, mint az legutóbb az Északmagyar-

ország határán lévő vízeknél történt. Hogy ebben a kérdésben mikor kezdődnek Váradon a befejező tanácskozások, — egyelőre bizonytalan. De meg egyébként is csak olyan detailokról van szó, amelyek nem érinthetik már a kölcsönös megállapodások lényegét.

Párisi lapok a francia-román szövetségről A besszarábiai probléma

Párisból jelentik a Radornak: A francia sajtó állandóan foglalkozik a román—francia szövetség lehetőségének eszméjével.

A „Petit Parisien” szerint Duca román külügyminiszter a szövetség létrehozása céljából két hétig Párisban maradt.

Az „Echo Nationale” Tardieux tollából cikket közöl, aki megállapítja, hogy Franciaország és Románia érdekei köztök és az érdekeket össze kell egyeztetni.

A „Journal de Debats” szerint a két ország érdekei szövetségi és egy szövetség alapvető elvei a kisanatant fennállásában már bennfoglaltatnak.

Bukarestből jelenti a Rador: A Lupta hiteles helyről nyert értesülése szerint a kormányt ezidőszerint két kérdés foglalkoztatja és pedig az egyik a besszarábiai helyzetének konszolidációja. Az első kérdés iránt Franciaország már effektív támogatásának tanujelét adta az egyesülés kimondásának a bécsi konferencia előestéjén történt ratifikálásával, valamint a Csicserin és Poincaré között történt táviratváltással. Lehetséges, hogy a besszarábiai kérdés a londoni orosz—angol konferencián is szóba kerüljön és ezért egy francia—román szövetség oportunitásnak látszik.

Pasics lemondását elfogadta a szerb király

Koalíciós kabinet?

— Belgrádi tudósítónk távirata —

Pasics miniszterelnök megjelent a királynál és bejelentette a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadja. A lemondás híre az ellenzéki pártokat teljesen készületlenül találta. Radikális körökben azt hiszik, hogy Pasics már lemondása előtt biztosította magának a választási megbízást.

A kormány hivatalos kommunikét tett közzé, amely szerint a

lemondás oka az, hogy a kormány hozzá akar járulni a helyzet tisztázásához és ez szerinte csak új választással érhető el. A válság, a politikusok véleménye szerint, hosszabb ideig fog tartani, mert a király valamennyi pártvezérrel is tanácskoznia fog. Az ellenzék hajlandó a kormány párttal koalíciós kabinetról tárgyalni, de csak Pasics és Pribicevics mellőzésével.

Jövő héten kezdődik a Kispipa előtti gyilkosság főtárgyalása

A nagyváradi törvényszék büntető tanácsa dr Szöllőssy Gyula elnöklésével csütörtökön a hó 24-én tárgyalja Stefan István rendőr gyilkosának, Szfurle István kömvességének a bűnperét.

Még 1923 november 20-án éjfél tájt történt, hogy Stefan János közrendőrt a Kispipa vendéglő aijtája előtt hasbaszurta Szfurle István kömvesség. A tragikus sorsu rendőr egy heti szenvedés után meghalt a biharmegyei közkórházban. Az orvos tudomány nem segíthetett Stefan Jánoson. Szfurle dühös éjszakai verekedése pedig gyilkossá minősült.

Az eset annak idején emlékezetes feltűnést keltett. A rendőrség letartóztatta a merénylőt, aki védekezésében azt adta elő, hogy kését jogos önvédelemből használta. A kihallgatott szemtanúk részben igazolták is a me-

rénylő állítását. A merénylet előzménye röviden ez volt:

— Stefan rendőr, szabadnapos lévén, civilbe öltözött és feleségével, továbbá jóbarátjával Mézáros Imre hentessel és felesége barátjával Kabai Margittal a bel-

Bratianu miniszterelnök Konstantinápolyba utazik

Bukarestből jelenti a Rador: Kedden minisztertanács volt Bratianu Jonel miniszterelnök elnökletével. A minisztertanácsban a miniszterelnök beszámolt besszarábiai utja alkalmával szerzett tapasztalatairól, majd elfogadták az állami petroleumjárdék értékesítésére vonatkozó szerződést és elhatározták, hogy a konzorcium által befizetendő összeget az állam bel- földi tartozásainak rendezésére fordítják és a fennmaradó ösz-

szegből vasuti gördülő anyagot fognak beszerezni. Vaitoiannu közlekedésügyi miniszter e célra nagyobb hitel folyósítását kérte. Ezután a minisztertanács megállapította az egyes miniszterek szabadságának és helyettesítésének módját. Ezek szerint Bratianu Jonel miniszterelnök, Angelescu közoktatásügyi miniszter kíséretében a hó 23-án Konstantinápolyba, Constantinescu földművelésügyi miniszter pedig valószínűleg Olaszországba utazik.

városba jöttek szórakozni. Az Apolló mozi körül sétálgattak, a mikor Stefánné az Elite-kávéház ablakához ment és kíváncsian nézegette a telt kávéház publikumát. Szfurle az egyedülálló asszonyka mellé lépett és megfogta a kezét.

— Mit akar! Takarodjon innen — kiáltott rá Stefánné. A hangos szóváltásra többen figyelmesek lettek és odasietett a megbántott asszony férje is. Pár pillanatig tartott és Mézáros Imrével alaposan agyba-főbe verték a szentelenkedő lovagot. Szfurle futásnak eredt, Stefan meg utára. A Kispipa bejárata előtt aztán el is fogta. Stefan ütésre emelte karját, de mire lesújthatott volna Szfurle kezében kés villant meg és a következő percben Stefan rendőr vértől borítba rogyott össze.

A szerencsétlen rendőrt a köz-kórházba vitték, ahol egy heti szörnyű agónia után váltott meg szenvedéseitől a halál.

Szfurle ellen szándékos emberölés címén indult meg az eljárás.

A tárgyalás mindvégig izgalmasnak ígérkezik. Szfurle védője dr Bleda László tanukkal igyekszik igazolni, hogy védeence jogos önvédelemből használta a gyilkos szerszámot. A vád viszont azt készíti bizonyítani, hogy Szfurle az önértékében megbántott férfi elkeseredésében akart végezni áldozatával.

Ma tiz esztendeje

— O —

— 1914 április 17. —

Az angol és középtengeri flotta kilenc csatahajóval ez év május hó elsején érkezik látogatónak Pólába és Triesztbe. A monarchia flottája május huszonketedikén viszonozza a látogatást Málta szigetén.

Frankfurtban Huhn Jakab többszörös milliomos felakasztotta magát. Tettének oka a mindinkább erősödő gazdasági krízis okozta bukás.

Tisza István gróf miniszterelnök geszti birtokáról vasárnap Budapestre utazik, majd Bécsbe megy, ahol részt vesz azon a közös minisztertanácson, amelyen Berchtold gróf be fog számolni az olasz külügyminiszterrel folytatott tanácskozásainak eredményéről. E tárgyalások bizonyos körök értesülése szerint a szövetségi viszony újabb megszilárdítását idézték elő (?)

Színház

○○○○

HETI MŰSOR:

Szerda: Tartuffe, ünnepi előadás dr. Janovics Jenő jubileumára, felemlít helyarákkal.

Csütörtök: Három a tánc, operett újdonság negyedszer, A bérlet 103. szám.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat délután Lubinszky együttes fellépte, gyermek előadás, részben új műsorral, mérsékelt helyarákkal, kezdete 3 órakor.

Szombat este: Nincs előadás.

Vasárnap délelőtt: Lubinszky együttes fellépte, gyermek matiné, mérsékelt helyarákkal, kezdete 11 órakor.

Vasárnap délután: Limonádé ezredes, mérsékelt helyarákkal, kezdete 3 órakor.

Vasárnap délután: Lubinszky együttes fellépte, mérsékelt helyarákkal, kezdete fél 6 órakor.

Vasárnap este: Pompadour, bérleten kívül, rendes helyarákkal, kezdete 8 és fél órakor.

Hétfő délután: Lubinszky együttes fellépte, mérsékelt helyarákkal, kezdete 3 órakor.

Hétfő délután: Levendula, mérsékelt helyarákkal, kezdete 5 órakor.

Hétfő este: Pompadour bérleten kívül kezdete 8 és fél órakor, rendes helyarákkal.

Ma van a váradi Janovics-jubileum

Ma este a nagyváradi színházban ünnepelni fogják az erdélyi magyar színjátszás vezérét. A művészt, az író és színművészt ünneplik itt ma dr. Janovics Jenőben. A színpadon a nyilvánosság előtt zajlik le az ünnepség, amelynek során a hatóságok a színügyi bizottság, a váradi színeszek egyaránt igaz együttérzéssel ünneplik Janovics Jenőt, aki különben ma este a Tartuffe főszerepében lép a váradi publikum elé. A színházi előadás után a Katholikus Kör nagytermében bankett lesz a jubiliáns tiszteletére. Ezt a váradi színeszek rendezik, s ott lesz a város román és magyar előkelősége nagy számban.

Mihályiné két lánya. Az idei színen egyik legnagyobb sikerű vigjátékának ígérkezik a Mihályiné két lánya című 4 felvonásos vigjáték, melynek próbái már javában folynak. E kitűnő vigjáték a jövő hét közepén bérleten kívül kerül színre. A Mihályiné két lánya a budapesti Belvárosi színháznak volt öt hónapon keresztül állandó műsordarabja.

Értesitem a szabó, szabónő és konfekciós üzlet-tulajdonosokat, hogy

Str. Sft. Ladislau (Körös-u.) 10 szám alatt levő

kézimunka üzembe

mű és géphimzést bevezettem.

Készíték

Tambur, Lassu, Perzsa, zsinóröltést keverve kézi és gyöngyhimzéssel a legfinomabban kivitelben.

Elsőrendű munkaerők.

PETERDI

kézimunka ipar.

Uri fehérművek **CHIC** áruházban,
legnagyobb választékban
méret szerint Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczy-ut) 7

Husvéri kiállításon és minden versenyben vezet a

DERBY

cipő.

DERBY (v. Hungária)

cipőgyári fióküzletek:

I. Bulev. Regele Ferdinand (Bazár-épület) 2 sz.

II. Str. Avram Jancu
(v. Kossuth-utca) 5 sz.

III. Str. Nicolae Iorga
(v. Zöldfa-utca) 7 sz.

Utóbbi két fiókunkat felszereljük a legmodernebb divatcipőárukkal is.

Egyes pár és selejtes cipők mélyen leszállított áron.

Kiárusítás „HERCULES”-nél

SAS-PASSAGE

az összes raktáron levő áruk minden elfogadható áron.

SPITZER

Női divat és confectio modell különlegességek áruháza.

Oradea-Mare — Nagyvárad
Strada Regele Ferdinand No. 3.

Szővetek, selymek és marocainek, georgettek, creppek, szádák, grenadinok, és mindennemű női divat kelmék.

Felöltők, costumok, estélyi, utcai és házi ruhák, sport és leányka kabátok és blousok, Párisi és bécsi modellek.

Saját
angol és francia szabóság.

Nagyothallók figyelmébe

A legjobb rendszerű Berlini Villamos

zsebitelefonok

(Akustik készülék)

nagyothallók részére kaphatók:

NEMETI MOR, Nagyvárad

Str. Alexandru (Teleki u.) 15
szám alatti lakásban, ahol azok bárki által kipróbálhatók naponta 2-6-ig.

Interiur „Alt-Wien”

Antikvitások:

örökös porcellán kristály,
keleti perzsa,
régiből, kommod,
vitrinek, szekrények

Str. Calvin
(Ritrók Zs.-u.) 30. l.

Kalapok

uri divalciikkeket
lehérműveket

az üzlet
újjaalakítása
miatt

minden
elfogadható
áron
árusítok

ROTH M UTÓDA

Mária királyné-ler 3.

Női mellények,

bőrkalapok, női és férfi
keztük, női harisnyák,
férfi zoknik

nagy választékban érkeztek az

Old England-ba

BERSON

gummisarkok és gumitalpat

erősítessen cipészével cipőjére, mert nemcsak pénzt takarít meg, hanem egyúttal kiméli lábát és cipőjét.

Lloyd

Legjobb a „Dora” Fércz- és alsószál

kapható kizárólag a FISCHER
áruházában Sas-passage

HUSVÉTI ILLATSZEREK
legnagyobb BARNABÉ
LŐS illatszerárúhá-
szerezhetők be Str. Re-
gele Ferdinand 2. Ba-
zár épület. Visszatér-
adónak árendelme-
Kérjen minden üveg-
kezeleményes vásárlá-
ra jogosító szelvényt

Averescu tárgyal a parasztpárttal

Bukarestből jelenti a Rador: A Neamul Romanesc, Jorga lapja közli hogy Averescu tábornok újból felvette a fúziós tárgyalásokat a parasztpárttal, a mely dr Luput delegálta a tárgyalásokra. A parasztpárt fúzió esetére azt kívánta, hogy a párt végrehajtóbizottságában foglaljanak helyet Lupu, Michalache, Madgearu, Averescu és még egy néppárti vezetőpolitikus, ezzel szemben Averescu hattu végrehajtóbizottságot kíván, amelyben mindkét párt egyenlő arányban képviseltesse magát.

A németek elfogadták a szakértőjavaslatokat

Berlinből jelentik a Radornak: A német szövetséges államok miniszterelnökeinek konferenciája kimondta, hogy a szakértőbizottság jelentése megnyitja az utat a további tárgyalások előtt.

Rassay a kormány mellett

— Budapesti tudósítók távirata —

A magyar nemzetgyűlés tegnap ülésén Sándor Pál követelte a szabadkereskedelem helyreállítását. Dénes István liberális ellenzéki a szanálási javaslatok ellen beszélt.

Bogyu János egységespárti elfogadja a szanálási javaslatot. Rassay Károly az obstrukciót parlamentarizmussal ellentétesnek találja és bár nem fogadhatja el a szanálási javaslatokat, mert a kormány bizalmi kérdést csinált belőlük, mégsem gördít akadályt megvalósulásuk elé, hogy a kormány pénzügyi programját keresztülvihesse.

Propper Sándor szociáldemokrata nem fogadja el a javaslatokat.

Jorga és Argetoianu fúziója

Bukarestből jelenti a Rador: Jorga és Argetoianu között a két párt fúziójára vonatkozó tárgyalások sikerrel befejeződtek. A két párt közös proklamációja után jelenik meg.

Új pénz Lengyelországban

Varsóból jelentik: A minisztertanács új perrendszert fogadott el. Az új egység üzleti értéke 1800 lengyel marka. Julius elsejétől kezdve a marka nem törvényes fizető eszköz. Az 1925 május 31-ig be nem vallott lengyel marka elértéktelenedik.

Az orosz hadsereg visszakapja régi egyenruháját

Moszkvából jelentik: Oroszországban visszaállítják a cári hadsereg egyenruháját, azzal a különbséggel, hogy a cári cimere helyébe a szovjet címert, a sárlót és a kalapácsot teszik. A tisztviselők visszakapják a vállrojtókat, aranyszíjakat és az egész hadsereg ismét a régi tányérsapkát fogja használni. A szovjet tisztviselők máris a régi uniformist használják.

Mosoiu tábornok Váradra jön a bevonulás évfordulójára

Husvét vasárnapján lesz öt éve, hogy Mosoiu Traian tábornok hadseregének élén bevonult Nagyváradra. Az évfordulón a megye és a város közönsége széles keretű ünnepségekre készül és a vasárnapi ünnepség külső fényét emelni fogja Mosoiu miniszter megjelenése.

Egyébként vasárnap délelőtt a görög keleti és görög katolikus székesegyházakban ünnepi istentisztelet lesz, utána katonai díszszemle a Kispiaccon. Az ünnepség tizenegy órakor kezdődik a városháza dísztermében. Az

ünnepi beszédet Ciorogariu Roman görög keleti püspök mondja. Az ünnepségen részt vesz Mosoiu Traian miniszter is és a politikai és a társadalmi élet számos kiválósága. Este fáklyásmenet járja be a főbb utcákat és a színházban díszelőadást tartanak.

A köz- és magánépületek fellobogóznak. Az üzletekre ez intézkedés nem vonatkozik, miután az összes üzletek zárva lesznek. A villamos kocsik az ünnepség tartama alatt nem közlekednek a Szent László-téren.

Horthy merénylője éhségstrájkot rendezett

Horthy kormányzó ellen tervezett merénylet ügyében letartóztatott Sztaron József anarchista két napig éhségstrájkot rendezett. Tegnap felhagyott a strájkjával. Ma újból kihallgat-

ták. A rendőrorvos megállapítása szerint Sztaron nem épel-méjű egzaltált műveletlen ember, aki vak eszköze lehet bármely erősebb akaratu egyénnek.

Négyszázmillió lejért repülőgépeket vásárol Románia

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap írták alá azt a szerződést amely szerint a román állam

négyszáz millió lei értékű repülőgépet vásárol Franciaországtól.

A kolozsvári szenzáció

Az adópénztáros kosztba adta az elsikkasztott négy milliót

Nagy szenzációt keltett az elmúlt héten Kolozsváron dr Daniliescu adóhivatali főpénztáros öngyilkossági kísérlete. A főpénztáros mellbelötte magát, a kísérlet rosszul sikerült és a hatóságok azonnal nyomozni kezdtek az öngyilkosság oka iránt.

Megállapították, hogy az adóhivatal pénztárából négy millió lei hiányzik.

Daniliescu első kihallgatása után a rendőrség tolvajok után nyomozott. Ezen a nyomon haladva nem tudtak eredményt elérni. Ekkor a rendőrség emberei a főpénztáros pazar kényelmével berendezett lakásán házkutatást tartottak,

amely olyan meglepő adatokat szolgáltatott a nyomozásnak, hogy számos kolozsvári tekintélyes kereskedő cég ellen merültek fel bizonyítékok, amely szerint az adóhivatal pénztárából a hiányzó milliókat koszt pénzre fogadták el Daniliescutól.

A házkutatás megejtése után letartóztatták Daniliescu anyósát és feleségét, mert kétségtelennek látszott, hogy az üzelmekről tudomással bírtak.

Constantinescu ügyész és Pop Leontin rendőrkapitány a házkutatás alkalmával olyan feljegyzéseket találtak, amelyen több kereskedő neve szerepelt százezer lejes tételekkel kapcsolatban.

Ezek közt volt a Feuerstein, Hirsch és Códik cégek bonja valamint Czitrom Miklós magánhivatalnok nyugtája is. Más forrásból azt is tudják, hogy a kolozsvári Elián cég is bevette a főpénztá-

ros kosztkölesonét.

Bizonyíték amellet nincs, hogy a kereskedők tudták volna, hogy a nekik kölcsönadott pénz büns eredetű. Kinos feltűnést keltett az a tegnapi elterjedt hír, hogy a sokmillióst tőkével dolgozó

Dick cég főnökét ez ügygel kapcsolatban letartóztatták.

A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, az történt ugyanis, hogy a Daniliescu lakásán talált feljegyzések szükségessé tették a Dick cég főnökének kihallgatását. Gritta rendőrprefektus tegnap beidézte Dick Jakabot, de este félnyolc óráig nem tudták kihallgatni, mire egy detektív kíséretében hazaengedték azzal, hogy másnap kihallgatják.

Tegnap délután a rendőrség folytatta a kihallgatásokat és számos kereskedőt és ügyvédet hallgatott ki.

Este Gritta Ovidius rendőrprefektus a Rador utján a következő kommunikét adta ki:

Felszólítom mindazokat, akik dr Daniliescu Alexandrunak adóssai, hogy 48 órán belül jelentkezzenek a rendőrprefekturán s hozzák magukkal tartozásaikat igazolóokmányokat is. Azok ellen, akik ennek a felszólításomnak nem tesznek eleget és nem jelennek meg, a behajtási eljárást folyamatosan teszem.

Gritta rendőrprefektus.

Ugyancsak a Rador utján közli Gritta prefektus, hogy Dick Jakabot sem a rendőrség, sem az ügyészség nem tartóztatta le.

Megnyílt

a világhírű művészek váradai kiállítása

Ma délelőtt megnyílt a Katolikus Kör földszinti termeiben a leggrandiozusabb képkiállítás, a melyet a váradai publikum eddig láthatott. Megdől az a régi megjegyzés, hogy a nagy nevek nem jelentenek okvetlen klasszikus alkotásokat. Azokat a nemes csengésű neveket, amelyek ezen a kiállításon szerepelnek méltóképen reprezentálják a kiállított és muzeális értékű alkotások. A modern piktura ki teljesedése az, amit itt tapasztalt a vernissage publikuma. A meg lepetés igazán nem mindennapi volt. A csodálat hangján beszélnek arról, hogy Vaszary János, Szőnyi István és Kádár Béla vásznai milyen új és frappáns hatásaik. Hasonló művészelmény kevés adódik. De ott vannak Fényes Adolfnak briliáns alkotásai. Regényes tájak mesebeli kompozíciója elmúlt idők finom hangulatával. Csók István gyönyörű fürdőző aktja, avagy híres párisi műtermének érdekes interieurja kedves leány-aktával. Iványi Grünwald impozáns vásznai pleanairban pihenő akttal és Iványi legigazabb erősségei Velencei és magyar alföldi tájai. Rippl Rónai tüneményes finomsággal készült női fejei és az a muzeális képe, amely 1908-ban készült, s atyját a betegágy mély párnái közt ábrázolja. Glatz Oszkár pompás képei mellett sem lehet meghatottság nélkül elmenni és Hermann Lipót aktkompozíciói percekig lekötik a nézőt.

Nagyvárad számára kivételes, nagy művészesemény az, ami néhány nap alatt új irányba fogja terelni az emberek véleményét a piktura igazi értékelése felől.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	— — — —	56825
LONDON	— — — —	2470 —
PÁRIS	— — — —	3520
PRAGA	— — — —	168250
BUKAREST	— — — —	300
BUDAPEST	— — — —	00075
BERLIN	— — — —	10 000/130
BÉCS	— — — —	0008025
MILANO	— — — —	252750

NAGYVÁRADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	—	410
OSZTRÁK KORONA	—	366
CSEH KORONA	—	572
FRANCIA FRANK	—	1115
DOLLAR	— — — —	19350

Lejcsempészésért elítélt váradai kereskedő

Tavaly történt, hogy T. Emil, ismert váradai kereskedő a biharpüspöki várnál rajtaérték, amint 80 ezer lejt ki akart vinni magával. A vámhivatal T. Emilt 80 ezer lejnyi bírságra és a nála talált összeg elkobzásával büntette. A pénzügyminiszterium megerősítette ezt a határozatot, viszont a kereskedő felebbezett. A törvényszék Dobos-tanácsa tegnap foglalkozott a felebbezéssel és azt elutasította.

APRÓHIRDETESEK

Minden szó 3 lel, vastag betűkkel 6 lel.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lel.

LAKÁS

5000 lelt fizetnék havonta kényelmesen butorozott szobáért, kitűnő ellátással, jó levegőjű szőlőben. Címet a Hegedűs hírlapirodába kérek. 279

ÜZEMHELYISÉGET keresek raktárral azonnalra. Ajánlatokat „Üzem” jellegre Hegedűs hírlapirodába. 360

ALKALMAZÁS

GÉP- és gyorsírókeresetek. — Ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Faipari vállalat” jellegre a Hegedűs hírlapirodába kérek. 343

ARANYSZAS gyógyszerárban 3—4 polgári iskolát végzett leány felvétetik.

ÉRETTSÉGIZETT irodai gyakornokot azonnali belépésre keres Veszta vegyigár Üss-i-ér. Németül v. románul tudók előnyben. Ugyanott egy kifutó fiú felvétetik. 365

ÜGYES, fiatal szobalány elsejére felvétetik. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 12. II. 10.

JÓL főző mindenek jó bizonyítványokkal május 1-re felvétetik magas fizetéssel. Strada Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 51. szám. 362

HÁZVEZETŐNŐ vagy perfekt szakácsné és szobalány uri házhoz elsejére felvétetik. Cím Hegedűs hírlapirodában. 364

CIPŐSZAKMÁBAN jártas fiatal segéd raktári alkalmazásra azonnal felvétetik. Személyes jelentkezés a Derby (Hingário) cipőgyár r. t. irodájában. 367

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ ház nagy telekkel, fa üzlettel átadható lakással, 2 szoba, konyha, speiz, 1 iroda és mellékhelyiségekkel. Cím: Hegedűs hírlapirodába. 338

EGY teljesen jókarban levő kis Singer varrógép eladó. Cím Strada Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 21.

Izlésesen és olcsón öltözködhettek, ha

SZÖVETET és belésáru

SZÉKELY

kizárólag posztóáráházában vásárolunk

Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. sz.

JÓ karban levő balkaros gép eladó.

Értekezni: Nemes, Strada Bizerice (Templom-utca) 24.

ELADÓ 12 személyes kávé és moka szerviz, lámpaernyő, zsurasztal, szamovár, fehér vasgép, rézlámpa, rézágy, márványmosdó tükörrel, seylon, olcsó hálószoba, külön szekrény, 2 vas mosdó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 49

ELADÓK kézimunka stótok, ágyterítő, milliók, futók, abrosz 12 szalvétával, file csipke, betét és motívok, kelim abrosz, színes, kötött és aranyterítők, nagyon szép és izléses, olcsó montirozott és montirozatlan diványpárnák, batizt himzett női ingek és nadrágok, selyem rojtos kendő, seylon takaró, 2 ablakra nordis függöny, fekete kockás taft, perzsaszőnyegek, keleti ebédő, itt készültek, minden nagyságban Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász.

ELADÓ házak, szőlők, földbirtokok, 60 ezertől 4.000.000 leig. Korcsma és hentesüzlet lakással, azonnal beköltözhető 280.000 le. Értekezni Tománánál Nilgesztelepen, d. u. 3—6-ig, Strada Sf. Ladislau (Körös-utca) 21. 366

FÉRFISZABÓ gép eladó. Pál-utca 40. Bunyitailiget. 363

ZÖLD csempé és beépíthető teljesen új kád eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 359

FEKETE gyöngyház és réz berakások antik szalon eladó. Bulevardul Regele Ferdinand 12. II. 10. 361

KÜLÖNFÉLÉK

RÓZSAFÁK magas és alacsony törzsek, luxusos tavaszi virág palántok. Círe műkertésznél, Füzes-utca. 368

Aszódi-nál Sas-palota

כשר של פסח

Husvétí fűszerek

Ozeresz Plantol, szilva, nyers és pörkölt kávék, cukor, e cet, só, szilvórlum, nemes édes paprika és csokoládék. Friss Jánoskenyér 1 kg. 18 Le. 401

Husvétí edények alkalmi árusítása

Farkas Áruház

Str. N. Jorga (Zöldfa-u.) 5.

Üzleti állványok eladók.

Szalon garnitúra

Biedermayer és Ampir leszállított árban kapható

STERNBERG

Kishídő II. Telefon 13-45

Gyönyörű

nőlkabát kelmék és férföltöny szövetek érkeztek

Klein Ödön

céghez, Piafa Michail Viteazul (Nagy-piac-tér, Kolozsvári-u. sarok)

Szavatolt valódi MÉZ kapható

Dzierzon méhészetnél

Str. Alexandrii (Teleky) u. 32.

Olcsón vásárolható!

Harisnya, kezttyű, zokni, zsebkendő, csecsemő cikkek, csipke, szallag, nyakkendő.

Szenszki Miklósnál

Sas-passage (Tarsolyal szemben.) Nagy választék Szolid kiszolgálás

ASZÓDI csokoládé

és disztójások vására megkezdődött

Tearum továbbra is literje L. 26 Mazsola kilója L. 48. — Saját darálású porcukor, mák, dió

Aszódinál, Sas-palota

INVITARE

Subseminatul Consiliu de Administratie al Societati Anonime pentru Exploatare de Paduri Sudrigiu-Petrosa invita pe Dni actionari sa ia parte la

adunarea generala ordinara, care va avea loc in ziua de 24 Aprilie a. c. ora 12. in biroul societatii (Strada I. C. Bratianu Nr. 1.) cu urmatoarea ordine de zi:

1. Raportul Consiliului de Administratie si al Comitetului de cenzori despre anul de gestiune 1923.

2. Bilantul si contul de profit si pierdere despre anul de gestiune 1923. distribuirea beneficiului net si descarsarea Consiliului de Administratie si a Comitetului de Cenzori.

3. Modificarea art. 16. al Statutelor.

4. Alegerea membrilor din Comitetul de Cenzori.

6. Eventualele propuneri.

Consiliul de Administratie.

La adunarea generala numai acei actionarii vor avea drept de vot, cari depun actiunile lor in preuna cu cupnanele inca nescadente cel putin cu 3 zile inaintea adunarii generale, a Casierul societatii (art. 14. din statute.)

Legolcsóbban

tűzifa

szükségletét

Jeney M.

cégnél szerezheti be. Transeului (Sanc-u.) 16. Telefon 17—43.

1 m³ száraz tűzifa 240 Lei
1 q aprított „ 67 „
házhoz szállítva 195

Legolcsóbb cimtáblák

Földesnél

készülnek
Saguna (Kapucius utca) 19.

Uj! Vaskereskedés Uj

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 10. Spitzer sókereskedővel szemben. — Konyhafelszerelési cikkek, valamint asztalos és más iparosok legolcsóbb bevásárlási forrása. — Kérem meggyőződni szolid árainról

Özy. Löwinger Sámuelné

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim-kasszát, egész lakásberendezéseket. — Meghívásra házhoz megyünk

Beck és Benjámín

Str. Cogălniceanu (Váradí Zsigmond-utca 11.) Telefon 1793

Olcsón kiárusítjuk raktáron levő perzsa és gyári szőnyeget, ebédő és hálóberendezéseket, antik butorokat.

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen fehérneműt, porcellánokat, szőnyeget és képeket, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász.

Sonnenfeld Adoli részv. 400

Gyapjuipar R. T. Timișoara

Oradea-Marei fiókja
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) No. 13

Sürgőnycim: Fonal

Román király

Telefon: 16—63

udvari szállítók

— Eredeti gyári árak! —

Szövetek

minden kivitelben

Fonalak

Perzsa, Jumper, Smyrna, Eszaki selyemfényű, felvető

Harisnyák

Comerc és jobb áru

Tricotáruk

téli és nyári